

Bản án số: 32/2023/HS-ST
Ngày 24-5-2023

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHI LĂNG, TỈNH LẠNG SƠN

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Hoàng Thế Khuynh.

Các Hội thẩm nhân dân:

Bà Hoàng Thu Cúc;

Ông Chu Văn Tiếp.

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Minh - Thư ký Toà án nhân dân huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn tham gia phiên tòa: Bà Lê Thị Thủy - Kiểm sát viên.

Trong các ngày 18 và 24 tháng 5 năm 2023, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn. Toà án nhân dân huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn xét xử sơ thẩm công khai vụ án Hình sự sơ thẩm thụ lý số: 19/2023/TLST-HS, ngày 23 tháng 3 năm 2023 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 20/2023/QĐXXST-HS ngày 24 tháng 3 năm 2023; Quyết định hoãn phiên tòa số 05/2023/HSST-QĐ ngày 24 tháng 4 năm 2023; Thông báo số 09/TB-TA Thay đổi thời gian xét xử ngày 09 tháng 5 năm 2023, đối với bị cáo:

Triệu Văn C, sinh ngày 26 tháng 01 năm 1972, tại huyện C, tỉnh Lạng Sơn; nơi đăng ký thường trú và chỗ ở: Thôn X, xã C, huyện C, tỉnh Lạng Sơn; nghề nghiệp: Làm ruộng; trình độ văn hóa: 02/12; dân tộc: Nùng; giới tính: Nam; tôn giáo: Không; quốc tịch: Việt Nam; con ông Triệu Văn T1 (đã chết) và bà Triệu Thị T2 (đã chết); vợ: Hoàng Thị T3; con: Có 03 con; tiền án, tiền sự: Không có; nhân thân: Chưa bị xử lý trách nhiệm hình sự, chưa bị xử lý vi phạm hành chính; bị áp dụng biện pháp Cấm đi khỏi nơi cư trú từ ngày 27/12/2022 đến nay; có mặt.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Anh Triệu Văn H, sinh năm 1994; địa chỉ: Thôn X, xã C, huyện C, tỉnh Lạng Sơn; có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng 14 giờ 30 phút ngày 14/12/2022, Triệu Văn C đang đi kiểm củi tại khu rừng C thuộc thôn X, xã C, huyện C, tỉnh Lạng Sơn thì phát hiện 02 cá thể Rắn hổ chúa (một con dài hơn 1m, nặng khoảng 2,4kg; một con dài gần 2m, nặng khoảng 2,6kg) nên đã bắt 02 cá thể Rắn hổ chúa cho vào 02 ống quần vải dài rồi mang về nhà, mục đích bán lấy tiền. Trên đường đi về, Triệu Văn C đã kể lại với một số người gặp trên đường việc bắt được 02 cá thể Rắn hổ chúa. Về đến nhà, Triệu Văn C mang 02 cá thể Rắn hổ chúa cất giấu ở góc chuồng bỏ không của gia đình. Khoảng 14 giờ 00 phút ngày 15/12/2022, có một người đàn ông gọi điện đến số điện thoại 0984.171.*** của Triệu Văn C hỏi mua 02 cá thể Rắn hổ chúa (Triệu Văn C không nhớ số điện thoại của người này). Sau khi trao đổi và thỏa thuận giá cả, Triệu Văn C đồng ý bán 02 cá thể Rắn hổ chúa với giá 3.700.000 đồng và hẹn sáng ngày 16/12/2022 sẽ giao dịch tại khu vực cửa hàng xăng dầu Công ty Cổ phần vật tư xăng dầu Q có địa chỉ tại thôn L, xã C, huyện C, tỉnh Lạng Sơn. Đến khoảng 08 giờ 30 phút ngày 16/12/2022, Triệu Văn C cho 02 cá thể Rắn hổ chúa vào trong túi vải trắng riêng, rồi để chung vào 01 bao tải dứa màu xanh sau đó cho tiếp vào 01 thùng cát tông và đặt lên vị trí sàn để chân của xe mô tô nhãn hiệu HONDA LEAD màu đỏ nâu, biển kiểm soát: 98L1-140.** (xe của Triệu Văn H, con trai Triệu Văn C) và điều khiển xe đến cửa hàng xăng dầu thuộc thôn L, xã C, huyện C để giao dịch.

Khi đang đứng chờ thì bị Tổ công tác Phòng Cảnh sát môi trường Công an tỉnh Lạng Sơn phối hợp với Công an huyện Chi Lăng, Hạt Kiểm lâm huyện C và Công an xã Chi Lăng làm nhiệm vụ tại thôn L, xã C, huyện C, tỉnh Lạng Sơn phát hiện Triệu Văn C điều khiển xe mô tô chở 01 thùng cát tông dán kín nghi vấn phạm tội, tổ công tác tiến hành kiểm tra, bên trong thùng cát tông có 01 bao tải dứa màu xanh chứa 02 túi vải màu trắng, bên trong mỗi túi vải có 01 cá thể rắn, nghi là Rắn hổ chúa. Triệu Văn C khai nhận 02 cá thể rắn là loại Rắn hổ chúa do C săn bắt được, đang trên đường mang đi bán. Tổ công tác tiến hành lập biên bản sự việc và thu giữ tang vật theo quy định.

Tại Bản Kết luận giám định động vật số 1937/STTNSV ngày 16/12/2022 của Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đã kết luận: 02 cá thể rắn còn sống là loài Rắn hổ chúa có tên khoa học là *Ophiophagus hannah*, lớp Bò sát (Reptilia); Xác định tình trạng bảo tồn theo quy định của pháp luật: Loài Rắn hổ chúa có tên trong Phụ lục I, Danh mục các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định số 64/2019/NĐ-CP, ngày 16/7/2019 của Chính phủ; Loài Rắn hổ chúa cũng có tên trong Nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, ban hành kèm theo Nghị định số 84/2021/NĐ-CP, ngày 22/9/2021 của Chính phủ.

Về vật chứng: Ngày 16/12/2022 Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Lạng Sơn đã bàn giao 02 cá thể Rắn hổ chúa cho Trung tâm cứu hộ động vật hoang dã Hà Nội để cứu hộ, bảo quản, chăm sóc theo quy định. Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn đã trả lại: Xe mô tô nhãn hiệu HONDA LEAD màu đỏ nâu, biển kiểm soát: 98L1-140.** cho anh Triệu

Văn H. Hiện còn tạm giữ: 01 điện thoại di động nhãn hiệu VIVO, lắp sim số 0984171*** của bị cáo Triệu Văn C; 01 thùng cát tông, bên ngoài in chữ nước ngoài; 01 bao tải dứa màu xanh; 02 túi vải màu trắng.

Cáo trạng số: 22/CT-VKSCL ngày 22/03/2023 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn đã truy tố bị cáo Triệu Văn C về tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm theo điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật Hình sự.

Tại phiên tòa, bị cáo Triệu Văn C khai nhận đã có hành vi vận chuyển 02 cá thể Rắn hổ chúa do bị cáo bắt được, để đem bán cho một người đàn ông (không quen biết). Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan anh Triệu Văn H trình bày: Việc ông Triệu Văn C sử dụng chiếc xe nhãn hiệu HONDA LEAD màu đỏ nâu, biển kiểm soát: 98L1-140.** thuộc sở hữu của anh để vận chuyển 02 cá thể Rắn hổ chúa mang đi bán anh không biết, anh đã được nhận lại tài sản của mình và không có yêu cầu gì thêm.

Kiểm sát viên giữ quyền công tố tại phiên tòa vẫn giữ nguyên Bản cáo trạng truy tố. Sau khi đánh giá về tính chất, mức độ của hành vi phạm tội do bị cáo gây ra; đánh giá về nguyên nhân, mức độ lỗi, đánh giá về nhân thân, tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự đối với bị cáo và đề nghị Hội đồng xét xử:

Về trách nhiệm hình sự: Tuyên bố bị cáo Triệu Văn C phạm tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm.

Về hình phạt: Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; các Điều 50, 65 Bộ luật Hình sự. Xử phạt bị cáo từ 01 năm đến 01 năm 06 tháng tù cho hưởng án treo và ấn định thời gian thử thách theo quy định. Không áp dụng hình phạt bổ sung.

Về xử lý vật chứng: Áp dụng Điều 47 Bộ luật Hình sự; Điều 106 của Bộ luật Tố tụng hình sự. Tịch thu, tiêu hủy 01 thùng cát tông, bên ngoài in chữ nước ngoài; 01 bao tải dứa màu xanh; 02 túi vải màu trắng. Trả cho Triệu Văn C 01 điện thoại di động nhãn hiệu VIVO, lắp sim số 0984171***.

Về án phí: Buộc bị cáo Triệu Văn C phải chịu án phí hình sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Phản tranh luận: Bị cáo không có ý kiến tranh luận. Lời nói sau cùng bị cáo xin giảm nhẹ hình phạt và xin được hưởng án treo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về hành vi, quyết định tố tụng của Điều tra viên; Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự. Không có người nào có ý kiến hoặc khiếu nại về hành vi, quyết định của người tiến hành tố tụng. Do đó các hành vi, quyết định tố tụng của người tiến hành tố tụng đã thực hiện trong vụ án này đều hợp pháp.

[2] Tại phiên tòa bị cáo Triệu Văn C đã khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội, lời khai nhận tội của bị cáo phù hợp với các lời khai tại Cơ quan điều tra, phù hợp với biên bản sự việc, lập ngày 16/12/2022, phù hợp với các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án, thể hiện: Hồi 08 giờ 30 phút ngày 16/12/2022 tại khu vực Cửa hàng xăng dầu thuộc thôn L, xã C, huyện C, tỉnh Lạng Sơn. Tổ công tác Phòng Cảnh sát môi trường Công an tỉnh Lạng Sơn phối hợp với Công an huyện Chi Lăng, Hạt Kiểm lâm huyện C và Công an xã Chi Lăng phát hiện Triệu Văn C có hành vi vận chuyển 02 (hai) cá thể Rắn hổ chúa trên xe mô tô nhãn hiệu HONDA LEAD màu đỏ nâu, biển kiểm soát: 98L1-140.**, mục đích bán cho một người đàn ông (không quen biết).

[3] Hành vi của bị cáo đã xâm phạm đến chế độ quản lý của Nhà nước về bảo vệ động vật hoang dã nguy cấp, quý hiếm, xâm phạm đến sự bền vững của môi trường sinh thái. Bị cáo là người có đầy đủ năng lực hành vi, năng lực trách nhiệm hình sự, nhận thức được hành vi bắt, mua bán, vận chuyển động vật hoang dã quý hiếm là vi phạm pháp luật nhưng vì mục đích lợi nhuận, bị cáo vẫn cố ý thực hiện hành vi phạm tội. Vận chuyển 02 cá thể Rắn hổ chúa được quy định trong Phụ lục I, Danh mục các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định số 64/2019/NĐ-CP, ngày 16/7/2019 của Chính phủ và Nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, ban hành kèm theo Nghị định số 84/2021/NĐ-CP, ngày 22/9/2021 của Chính phủ. Vậy đã đủ cơ sở để kết luận bị cáo Triệu Văn C phạm tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm, tội phạm và hình phạt được quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Hình sự

[4] Như vậy Bản cáo trạng số 22/CT-VKSCL ngày 22 tháng 3 năm 2023 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn đã truy tố bị cáo Triệu Văn C theo tội danh và điều khoản trong Bộ luật Hình sự như trên là có căn cứ, đúng người, đúng tội, đúng quy định pháp luật.

[5] Bị cáo Triệu Văn C là người trưởng thành, nhận thức được việc săn bắt, vận chuyển động vật thuộc danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm là vi phạm pháp luật nhưng vẫn thực hiện hành vi phạm tội. Do vậy cần phải xử lý đối với bị cáo bằng pháp luật hình sự, nhằm giáo dục bị cáo và có tác dụng phòng ngừa chung, thể hiện sự nghiêm minh của pháp luật.

[6] Khi quyết định hình phạt Hội đồng xét xử căn cứ vào các quy định của Bộ luật Hình sự, có cân nhắc đến tính chất mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội, nhân thân và các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự đối với bị cáo Triệu Văn C.

[7] Về động cơ, mục đích của hành vi phạm tội: Do tình cờ phát hiện 02 cá thể rắn, Triệu Văn C đã vội vã bắt cho vào ống quần mà không quan sát kỹ xem là rắn gì, sau đó mới biết là rắn hổ chúa. Bị cáo Triệu Văn C là người dân tộc thiểu số, trình độ văn hóa lớp 2/12 nên nhận thức hạn chế bị cáo đã không biết cách liên hệ với cơ quan có thẩm quyền để xử lý theo quy định của pháp luật mà lại có người hỏi mua nên mới nản lòng tham đem bán. Về nhân thân: Bị cáo Triệu Văn C chưa có tiền án, tiền sự nên bị cáo có nhân thân tốt. Về tình tiết tăng nặng: Bị cáo Triệu Văn C không có. Về tình tiết giảm nhẹ: Tại Cơ quan Điều tra cũng như tại phiên tòa bị cáo thành khẩn khai báo, tỏ thái độ ăn năn hối

cải; con của bị cáo là Triệu Văn H đã có thành tích xuất sắc được Trung đoàn 141 tặng danh hiệu Chiến sỹ tiên tiến; ngoài ra bị cáo đã tích cực tham gia đóng góp các phong trào tại địa phương, ủng hộ phòng chống dịch Covid-19, phòng chống bão, lụt, nên bị cáo được hưởng các tình tiết giảm nhẹ quy định tại điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 của Bộ luật Hình sự.

[8] Từ những nhận định trên, xét thấy bị cáo Triệu Văn C có nhân thân tốt, có nhiều tình tiết giảm nhẹ quy định tại các khoản 1, 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự; có nơi cư trú rõ ràng, ổn định; chưa có tiền án, tiền sự; trước khi phạm tội chấp hành tốt chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước tại địa phương. Bị cáo có đủ điều kiện cho hưởng án treo theo hướng dẫn tại Nghị quyết số 02/2018/NQ-HĐTP ngày 15/5/2018 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao, được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Nghị quyết số 01/2022/NQ-HĐTP ngày 15/4/2022 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao nên việc cách ly bị cáo ra ngoài xã hội là không cần thiết mà quyết định cho bị cáo được hưởng án treo và ấn định thời gian thử thách theo quy định. Việc cho bị cáo được hưởng án treo vẫn thể hiện được tính răn đe, giáo dục, tính khoan hồng của pháp luật và không gây nguy hiểm cho xã hội, không ảnh hưởng đến việc phòng, chống tội phạm tại địa phương.

[9] Về hình phạt bổ sung: Bị cáo không có tài sản riêng, không có thu nhập ổn định, không có khả năng thi hành án do vậy Hội đồng xét xử không áp dụng hình phạt bổ sung là hình phạt tiền đối với bị cáo.

[10] Về xử lý vật chứng: Trả lại 01 điện thoại di động nhãn hiệu VIVO, lắp sim số 0984171*** cho Triệu Văn C, vì chưa đủ chứng cứ chứng minh chiếc điện thoại này là phương tiện phạm tội. Tịch thu, tiêu hủy: 01 thùng cát tông, bên ngoài in chữ nước ngoài; 01 bao tải dứa màu xanh; 02 túi vải màu trắng, vì là công cụ sử dụng vào việc phạm tội và không còn giá trị sử dụng.

[11] Kiểm sát viên thực hành quyền công tố tại phiên tòa đề nghị về tội danh, hình phạt đối với bị cáo Triệu Văn C và về xử lý vật chứng là có căn cứ.

[12] Về án phí: Bị cáo bị kết án nên phải chịu án phí hình sự sơ thẩm vì chịu án phí là trách nhiệm của người bị kết án theo quy định tại khoản 2 Điều 136 của Bộ luật Tố tụng hình sự.

[13] Về quyền kháng cáo: Bị cáo, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo bản án theo quy định tại các Điều 331; 333 của Bộ luật Tố tụng hình sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào điểm a khoản 1 Điều 244; điểm a khoản 1 Điều 47; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 50; các khoản 1, 2, 5 Điều 65 của Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017.

Căn cứ các điểm a, c khoản 2; điểm a khoản 3 Điều 106; khoản 2 Điều 136; các Điều 331, 333 của Bộ luật Tố tụng hình sự.

Căn cứ điểm a khoản 1 Điều 23 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Về tội danh: Tuyên bố bị cáo Triệu Văn C phạm tội Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm.

2. Về hình phạt: Xử phạt bị cáo Triệu Văn C 01 (một) năm 06 (sáu) tháng tù, cho hưởng án treo, thời gian thử thách 03 (ba) năm, tính từ ngày tuyên án sơ thẩm ngày 24 tháng 5 năm 2023. Giao bị cáo Triệu Văn C cho Ủy ban nhân dân xã C, huyện C, tỉnh Lạng Sơn giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Gia đình bị cáo có trách nhiệm phối hợp với Ủy ban nhân dân cấp xã trong việc giám sát, giáo dục bị cáo.

Trong thời gian thử thách nếu người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ theo quy định của Luật Thi hành án hình sự 02 lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người đó phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo.

Trường hợp người được hưởng án treo vắng mặt tại nơi cư trú, thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định tại Điều 92 của Luật Thi hành án hình sự năm 2019.

3. Về xử lý vật chứng:

3.1 Tịch thu, tiêu hủy 01 (một) thùng cát tông, bên ngoài in chữ nước ngoài; 01 (một) bao tải dứa màu xanh; 02 (hai) túi vải màu trắng

3.2 Trả cho Triệu Văn C 01 (một) điện thoại di động nhãn hiệu VIVO, lắp sim số 0984171***.

(Vật chứng lưu giữ tại kho Chi cục Thi hành án dân sự huyện C, theo biên bản giao nhận vật chứng giữa Công an huyện Chi Lăng và Chi cục Thi hành án dân sự huyện C ngày 24 tháng 3 năm 2023).

5. Về án phí: Bị cáo Triệu Văn C phải chịu 200.000 đồng (hai trăm nghìn đồng) án phí sơ thẩm hình sự để nộp ngân sách Nhà nước.

6. Về quyền kháng cáo: Bị cáo, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND tỉnh Lạng Sơn;
- Sở Tư pháp tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn;
- Cơ quan CSĐT Công an huyện Chi Lăng;
- Cơ quan THAHS Công an huyện Chi Lăng;
- Chi cục THADS huyện C;
- UBND xã C.
- Bị cáo;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu hồ sơ.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(đã ký)

Hoàng Thế Khuynh